

Rapportage Quicksan flora en fauna

AZC Oude Zuthpenseweg te Vorden (GLD)

Versie: 1.0

Colofon		
Titel	Rapportage Quicksan flora en fauna AZC Oude Zuthpenseweg te Vorden (GLD)	
Projectcode	P07934	
Versie	2.0	
Datum	12-04-2025	
Opdrachtgever	Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) Rijnstraat 8 2515 XP 'S-GRAVENHAGE, Nederland	
Uitvoerder		
	GRAS Advies bv	
	Bedrijvenpark Twente 412	Huismanstraat 6
	7602 KM Almelo	6851 GT Huissen
Email	[REDACTED]	
Website	https://grasadvies.nl/	
Telefoon	[REDACTED]	

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Inleiding	5
2 Gebiedskenmerken en beoogde ontwikkeling	7
2.1 Gebiedsbeschrijving	7
2.2 Beoogde ontwikkeling	9
3 Onderzoeksmethodiek	11
4 Beschermde gebieden	13
4.1 Natura 2000	13
4.2 Natuurnetwerk Nederland	14
4.3 Gebieden van provinciaal belang	14
4.4 Houtopstanden	14
5 Beschermde soorten	15
5.1 Grondgebonden zoogdieren	15
5.1.1 Bever	15
5.1.2 Boommarter	15
5.1.3 Das	16
5.1.4 Eekhoorn	16
5.1.5 Kleine marterachtigen	17
5.1.6 Steenarter	17
5.2 Vleermuizen	18
5.3 Vogels	19
5.4 Reptielen	20
5.5 Amfibieën	21
5.6 Vissen	22
5.7 Ongewervelden	22
5.8 Flora	22
5.9 Overige soorten	23
6 Invasieve exoten	24
7 Conclusie en aanbevelingen	25
Bronnen	26

Bijlagen

Bijlage 1: Veldwerk inventarisatie en indicatoren

Samenvatting

Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) is voornemens om aan de Oude Zuthpenseweg te Vorden (GLD) een AZC-locatie te realiseren. Hierbij worden meerdere flexwoningen geplaatst inclusief bijhorende infrastructuur.

Om in het kader van ruimtelijke ontwikkeling te voldoen aan de Omgevingswet en daarbij mogelijke overtredingen van verbodsbepalingen te voorkomen, heeft GRAS Advies op verzoek van Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) een verkennend onderzoek (quicksan) flora en fauna uitgevoerd op bovengenoemde locatie. Dit verkennend onderzoek inventariseert welke (wettelijk) beschermde (natuur)gebieden en plant- en diersoorten mogelijk aanwezig zijn en beoordeelt de effecten van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling op deze beschermde gebieden, soorten en hun plaatselijk leefgebied.

Met deze kennis is onderbouwd of de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs uitvoerbaar is of dat mogelijk een aanvullend onderzoek, omgevingsvergunning op basis van het uitvoeren van flora- en fauna activiteiten, of andere maatregelen en/of vervolgstappen noodzakelijk zijn.

De belangrijkste conclusies en aanbevelingen zijn als volgt:

- 1 Negatieve effecten op beschermde (natuur)gebieden als gevolg van directe verstoring veroorzaakt door de beoogde ontwikkeling kunnen worden uitgesloten. Negatieve effecten op wettelijk beschermde houtopstanden is niet aan de orde.
- 2 Een substantieel, negatief effect van de beoogde ontwikkeling op de stikstofemissie en depositie en daarmee op Natura 2000-gebieden is gezien de aard van de ontwikkeling en afstand tot Natura 2000-gebieden niet aannemelijk maar kan desgewenst nader onderzocht worden d.m.v. een stikstofberekening.
- 3 Negatieve effecten op de onderstaande beschermde soorten als gevolg van de beoogde ontwikkeling kunnen niet worden uitgesloten. Voor deze soorten is aanvullend onderzoek noodzakelijk.
 - Kleine marterachtigen
 - Steenmarter
 - Hazelworm

Aanvullend soortenonderzoek

Omdat de aanwezigheid van door de Omgevingswet beschermde soorten en hun essentieel leefgebied niet kunnen worden uitgesloten, adviseert GRAS Advies deze soorten definitief vast te stellen, dan wel uit te sluiten d.m.v. een **aanvullend soortenonderzoek**.

Indien hiermee de aanwezigheid is vastgesteld, zal blijken of en welke vervolgstappen mogelijk en/of noodzakelijk zijn.

- 4 De aanwezigheid van (beschermde) soorten uit de onderstaande groep is aannemelijk. Aanvullend soortenonderzoek en een omgevingsvergunning zijn niet nodig mits tenminste één van de daaropvolgende maatregelen wordt toegepast:
 - (Broed)vogels: Versturende werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen, nesten van broedende vogels en hun omgeving worden niet verstoord, óf er vindt een broedvogelinspectie plaats door een deskundige ecooloog vóór aanvang van beoogde werkzaamheden.
 - Vleermuizen: Uitstraling van kunstlicht naar omliggende bomenrijen wordt voorkomen door het gebruik van licht armaturen (BIJ12,2024).
 - Aangeraden wordt om voor deze soorten een ecologisch werkprotocol op te laten stellen.
- 5 De aannemer, maar ook alle medewerkers; als in iedereen, behoud te allen tijde zijn of haar zorgplicht: De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de fysieke leefomgeving, inclusief in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent

dit het a) voorkomen, b) beperken of ongedaan maken en c) het achterwege laten van schadelijke handelingen voor de natuur. Om de zorgplicht in acht te nemen dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden.

1 Inleiding

In opdracht van Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft GRAS Advies een Verkennend onderzoek (quicksan) flora en fauna uitgevoerd aan de Oude Zuthpenseweg te Vorden (GLD). De initiatiefnemer is voornemens om hier een AZC-locatie te realiseren. Hierbij worden meerdere flexwoningen geplaatst inclusief bijhorende infrastructuur.

De Omgevingswet verplicht bij dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen te toetsen of aanwezige beschermde (natuur)gebieden en plant- en diersoorten geen negatieve effecten ondervinden van de beoogde ingreep. Een quickscan, ofwel verkennend onderzoek, onderbouwt of deze ontwikkeling redelijkerwijs uitvoerbaar is of dat mogelijk verbodsbepalingen worden overtreden en een aanvullend onderzoek, omgevingsvergunning op basis van het uitvoeren van flora- en fauna activiteiten of andere maatregelen of vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Een verkennend onderzoek bestaat uit een bureaustudie en een eenmalig verkennend veldbezoek, ofwel locatiebezoek. Het inventariseert de mogelijke aanwezigheid van:

- beschermde (natuur)gebieden (nationaal en provinciaal beschermde gebieden en houtopstanden);
- beschermde flora (vegetatie en monumentale bomen);
- beschermde fauna (nationaal en internationaal beschermde diersoorten en vrijgestelde soorten);
- ongewenste invasieve exoten.

Met inachtneming van wettelijke kaders, de kenmerken van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling en de gerealiseerde werkzaamheden wordt beoordeeld of deze beschermde gebieden, soorten en hun functioneel en/of essentieel leefgebied mogelijk negatieve effecten ondervinden van de beoogde ingreep. Indien relevant, wordt beoordeeld of dit invloed heeft op instandhoudingsdoelstellingen, wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied en de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Een verkennend onderzoek is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van (beschermde) soorten en hun leefgebied. Wanneer een aanvullend onderzoek of omgevingsvergunning noodzakelijk wordt geacht of andere maatregelen worden geadviseerd, kan GRAS Advies adviseren over de planning en doorlooptijd van deze onderzoeken en/of procedures en begeleiding bieden in het vervolgtraject.

Verspreidingsgegevens

In dit rapport is informatie verwerkt afkomstig uit de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze informatie mag (zolang de datavoorziening niet open en toegankelijk is) zonder toestemming van BIJ12 niet worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt.

Indien relevant, zal GRAS Advies verspreidingsgegevens die zijn verkregen door locatiebezoeken en overige veldinventarisaties binnen en/of rondom het projectgebied na een periode van 2 jaar openbaar maken binnen de omgeving van de NDFF.

Dit rapport presenteert de uitkomsten van het verkennend onderzoek en de eventuele noodzakelijke vervolgstappen.

Gebiedskenmerken van het huidige projectgebied en een globale beschrijving van de beoogde ontwikkeling zijn opgenomen in Hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 beschrijft de toegepaste onderzoeksmethodiek en de resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in Hoofdstuk 4, 5 en 6. Hier worden alle relevante gebieden en soorten beschreven die mogelijk aanwezig zijn, inclusief het effect van de beoogde ontwikkeling op zowel deze soorten en gebieden, als op het beoogde project. De conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen in Hoofdstuk 7

waar de belangrijkste resultaten worden samengevat en verder wordt ingegaan op mogelijke gevolgen, maatregelen en (wettelijke) vervolgstappen.

2 Gebiedskenmerken en beoogde ontwikkeling

2.1 Gebiedsbeschrijving

Gegevens

Adres: Oude Zuthpenseweg
Plaats: Vorden
Gemeente: Bronckhorst
Provincie: Gelderland

Locatie en omgeving

Het projectgebied bevindt zich aan de noordelijke buitenrand van het dorp Vorden. Hier is het gelegen tegen het industrieterrein "Werkveld" en wordt het van een natuurbegraafplaats gescheiden door de Oude Zuthpenseweg. Naast deze begraafplaats is een stuk NNN-bosgebied gelegen welke overgaat in een sport- en recreatielocatie met meerdere verenigingen. Naast deze sportlocatie zijn vooral agrarische gronden als akkers en weilanden zichtbaar met kleine bosschages en bomenrijen. Hiertussen staan enkele boerderijen en woningen, wiens bewoners via de Hamelandweg en de N319 terug naar Vorden kunnen rijden. Ten zuiden van het projectgebied scheidt een watersloot het projectgebied van akkers. Op een van deze akkers is een waterpoel gelegen op ca. 50 m afstand van het projectgebied. Afbeelding 2.1 toont de ligging van het projectgebied.

Afbeelding 2.1: Ligging van het projectgebied (rood kader).

Terrein en kenmerken

De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 25205 m². Afbeelding 2.2 toont een luchtfoto van het projectgebied, inclusief begrenzing. Het terrein is sinds 2009 al in gebruik als grasland op zandgrond (Boerenbunder, z.d.). Het gebied bevat maaisporen dat intensief beheer indiceert. Dit is bevestigd met de Street viewer van Google Maps. Tijdens het veldbezoek was rondom het projectgebied bomenrijen zichtbaar met soorten als zomereik (*Quercus robur*), ruwe berk (*Betula pendula*), Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina*), Amerikaanse eik (*Quercus rubra*) en ten zuiden een enkele knotwilgenrij (*Salix alba*). Hierbij heeft de zomereik de dominantie in deze bomenrijen met opvolgend de ruwe berk. Een deel van de hogere, oudere bomen was omhuld met klimop (*Hedera helix*) en onderliggend waren enkele bramenstruwelen (*Rubus plicatus*) zichtbaar. Tussen en voor deze bomenrijen ligt, nog steeds buiten de grenzen van het projectgebied, een kleine watersloot welke het projectgebied omringd. Deze stond ten tijde van het veldbezoek op de meeste plekken droog. Aan de zuidelijke zijde bevat deze sloot steile hellingen. Op de andere zijdes was een kleine helling zichtbaar. Hier zijn soorten als grote brandnetel (*Urtica dioica*) en riet waargenomen (*Phragmites australis*). Ten oosten tegen het projectgebied aan staat een kleine bomenrij bestaande uit enkele zomereiken. Deze bomen bevatten soms aan de onderzijden van de bomen een holte, echter leken deze niet door te lopen. Deze bomenrij scheidt het projectgebied van het naastgelegen grasveld. Het grasveld binnen de projectgrenzen, daar waar de ontwikkeling gaat plaatsvinden, bestaat uit soorten als Engels raaigras (*Lolium perenne*), herderstasje (*Capsella bursa-pastoris*), gewoon struisgras (*Agrostis capillaris*) en ridderzuring (*Rumex obtusifolius*). In de huidige situatie is zowel aan de Oude Zuthpenseweg als aan de Kerkhoflaan een onderbreking in de bomenrij waarbij het veld betreden kan worden. Afbeelding 2.3 geeft een impressie van het projectgebied.

19-11-2024

Grasland
Zuiden

Afbeelding 2.2: Luchtfoto met begrenzing van het projectgebied (rood kader).

Afbeelding 2.3: Impressie van het projectgebied.

2.2 Beoogde ontwikkeling

Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is voornemens om aan de Oude Zuthpenseweg te Vorden (GLD) een AZC-locatie te realiseren. Hierbij worden meerdere flexwoningen geplaatst inclusief bijhorende infrastructuur. De exacte planning van de uitvoering is momenteel nog niet bekend. Vanuit gegaan wordt dat omliggende bomen en sloten blijven bestaan, en dat een toegangspad ten zuiden het gebied bereikbaar maakt vanaf het aanliggende woonwijk. Hiervoor worden enkele knotwilgen gekapt. Ondanks dat de overige omliggende bomen geen negatieve effecten zullen ondervinden zijn deze wel meegenomen in de scope van dit onderzoek.

3 Onderzoeksmethodiek

Onderzoek is uitgevoerd om te beoordelen of de beoogde ruimtelijke ontwikkeling een mogelijk significant negatief effect heeft op (wettelijk) beschermde (natuur) gebieden, houtopstanden, plant- en diersoorten en bijzondere monumentale bomen. De door GRAS Advies gehanteerde onderzoeksmethodiek is onder te verdelen in 3 stappen.

Bureauonderzoek

Voor relevante datavisualisatie en gebieds- en soorteninformatie is o.a. de website van PDOK, het kadaster, Natura2000, SynBioSys, RAVON, Sovon, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), het natuurplatform Waarneming, de website van de provincie Gelderland en webgispublisher geraadpleegd. Daarnaast is er gebruik gemaakt van ArcGIS Pro en het vleermuisprotocol 2021. Er is informatie verzameld over:

- de locatie van het projectgebied, gebiedskenmerken, kenmerken van- en afstand tot beschermde en bijzondere gebieden en de mogelijke aanwezigheid en kenmerken van beschermde houtopstanden;
- de kenmerken en bijbehorende werkzaamheden van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling;
- verspreidingsgegevens en waarnemingen van beschermde plant- en diersoorten, monumentale bomen en invasieve exoten van de laatste 5 jaar, tot 5 km rondom het projectgebied.

Locatiebezoek

Tijdens een locatiebezoek zijn gegevens verkregen tijdens het bureauonderzoek geverifieerd. Verkennend onderzoek is in- en rondom het projectgebied uitgevoerd. Het uiteindelijke onderzoeksgebied is ter plaatse bepaald door een deskundige ecoloog. Dit is gedaan a.d.h.v. de informatie verworven tijdens het bureauonderzoek, de lokale situatie en de verwachte invloedsfeer van de beoogde ontwikkeling (hierbij te denken aan hinder van licht, trillingen en geluid). Zowel binnen als rondom het projectgebied is geïnventariseerd naar:

- de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bijzondere vegetatie en ongewenste invasieve exoten;
- de mogelijke aanwezigheid van beschermde diersoorten d.m.v. zichtwaarnemingen en indicatoren (Bijlage 2);
- habitattypen, habitatgeschiktheid- en functies voor beschermde soorten in het projectgebied én de omgeving.

Registratiegegevens van het locatiebezoek zijn opgenomen in Tabel 3.1. Tijdens het locatiebezoek is (indien van toepassing) gebruikt gemaakt van een verrekijker, endoscoop, meetlint, rolmaat, digitale registratie- en determinatiehulpmiddelen waaronder de Fieldmap Applicatie en persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's).

Analyse

Verzamelde gebiedsinformatie, soorteninformatie en veldgegevens zijn vergeleken met kenmerken van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Binnen een effectenbeoordeling zijn (indien mogelijk/relevant) de volgende aspecten met inachtneming van wettelijke kaders overwogen:

- De projectlocatie, het type project, de duur en periode, inclusief de invloedsfeer van de werkzaamheden (licht, geluid, trillingen en stikstofemissie).
- De mate en het effect van verstoring of aantasting van (beschermde) (natuur) gebieden en hun instandhoudingsdoelstellingen, habitatype, wezenlijke kenmerken en waarden.
- De mate en het effect van verstoring of aantasting van (beschermde) vegetatie en diersoorten, hun (essentieel) leefgebied en (indien relevant) de gunstige staat van instandhouding van de soort.
- De mogelijke gevolgen, maatregelen en (wettelijke) vervolgstappen.
- Indien invasieve soorten zijn vastgesteld, zijn maatregelen beschreven die aan de Europese verordening voldoen.

Tabel 3.1: Registratiegegevens locatiebezoek.

Datum	Weersomstandigheden
21-11-2024	1°C, 3 bft, licht bewolkt, droog

GRAS Advies is een ecologisch adviesbureau en voert veldonderzoek uit volgens erkende en geldende soort-protocollen en kennisdocumenten. De deskundige ecologen van GRAS Advies zijn middels opleiding en ervaring bevoegd voor de verrichte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteits-handboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Beperkingen

Een verkennend onderzoek is geen gedetailleerd onderzoek. Uitgebreid vleermuisonderzoek of onderzoek naar de emissie en depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden vallen dan ook buiten het kader van dit onderzoek.

GRAS Advies maakt gebruik van de Nederlandse Databank Flora en Fauna voor verspreidingsgegevens. Deze database bevat alleen gevalideerde waarnemingen en kan enkel worden ingezet als hulpmiddel. Wanneer een soort niet geregistreerd staat binnen de NDFF-omgeving, houdt dit niet in dat deze daar ook daadwerkelijk afwezig is.

De ecologen van GRAS Advies spannen zich maximaal in om het onderzoek zo zorgvuldig mogelijk uit te voeren. Desondanks zal nooit een volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. GRAS Advies kan daarom geen aansprakelijkheid aanvaarden voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en/of fauna.

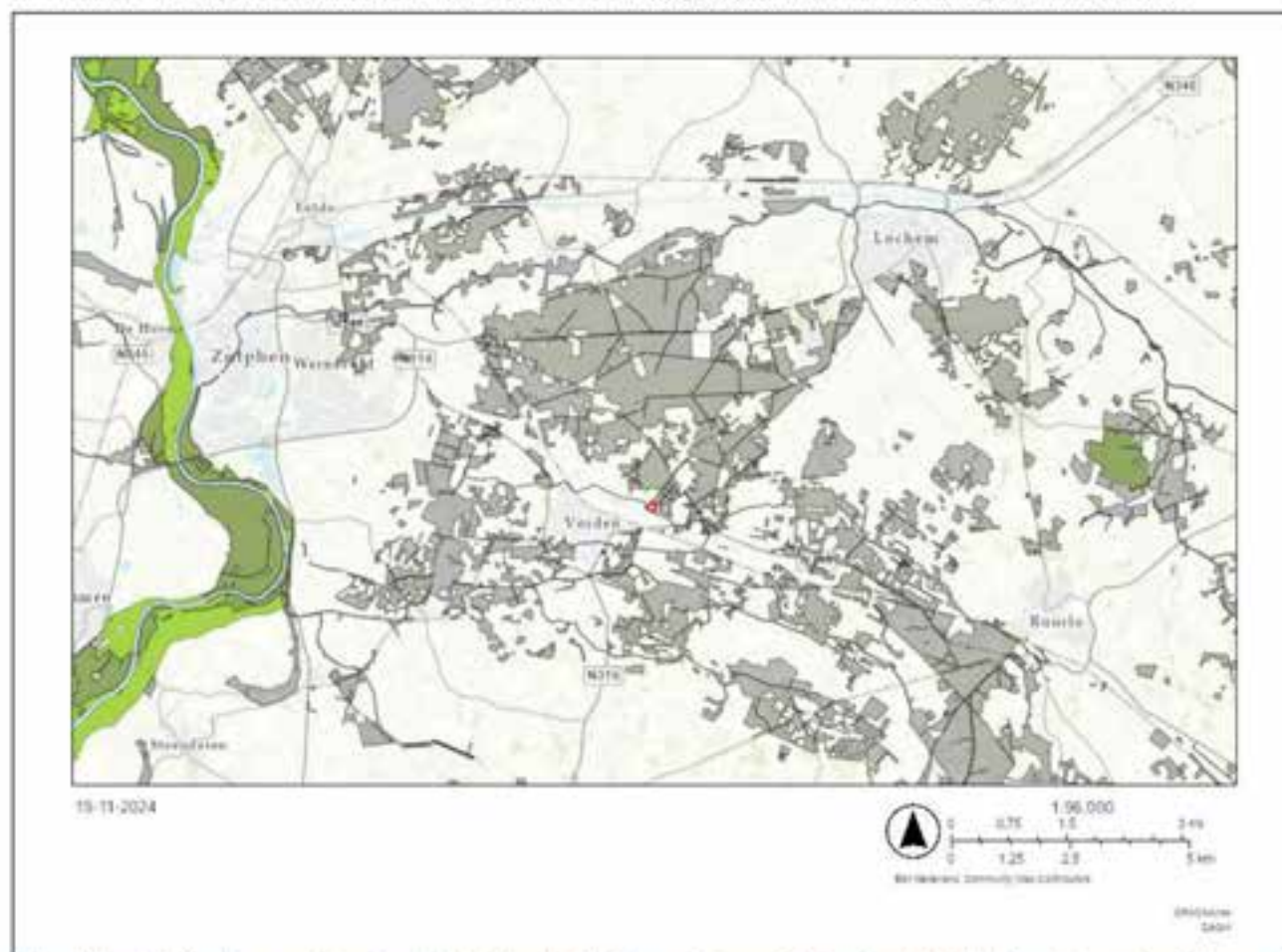
Geldigheidsduur onderzoek:

Aan het verrichte onderzoek en de gegevens in deze rapportage zit een beperkte geldigheidsduur. In de regel is een quickscan geldig voor een periode van 3 jaar tenzij in deze periode wezenlijke ecologische veranderingen plaatsvinden.

4 Beschermde gebieden

4.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Rijntakken op ca. 7,4 km afstand van het projectgebied (Afbeelding 4.1). Het bestaat uit verschillende habitattypen waaronder H6210 – Stroomdalgraslanden en H91F0 – Droge hardhoutoobossen. Enkele Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten zijn de grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), dodaars (*Tachybaptus ruficollis*) en zwarte stern (*Chlidonias niger*). Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Het wordt hiervan gescheiden door enkele buurtgemeenschappen, het dorp Vorden, wegen (water en asfalt) en agrarische velden.

Afbeelding 4.1: Ligging van het projectgebied (rood kader) t.o.v. Natura 2000-gebied de Rijntakken (groen) en Natuurnetwerk Nederland gebied (grijs). Bron: Interprovinciaal overleg (IPO) (2022) & Ministerie van Economische Zaken (2018).

Effectenbeoordeling

Het projectgebied bevindt zich buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Geen van de bovengenoemde habitattypen komen in het projectgebied voor. Gezien de afstand tot het projectgebied, vallen Natura 2000-gebieden buiten de invloedssfeer van het projectgebied. Directe verstoring van Natura 2000-gebieden en negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen door (bouw) gerelateerde werkzaamheden zoals licht, geluid en trillingen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Een substantieel, negatief effect van de beoogde ontwikkeling op de stikstofemissie en depositie en daarmee op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden is gezien de aard van de ontwikkeling en afstand tot Natura 2000-gebieden niet aannemelijk, maar kan niet worden uitgesloten. Dit kan desgewenst nader worden onderzocht d.m.v. een stikstofberekening.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het dichtstbijzijnde gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is 'het grote veld' op ca. 120 m afstand van de beoogde ontwikkeling (Afbeelding 4.1). Doordat het gebied in Gelderland ligt, is het onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Dit gebied valt niet onder Natura 2000-gebied. Het gebied wordt gekenmerkt door een beukenbos. Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het NNN-gebied en wordt hiervan gescheiden door de Oude Zuthpenseweg, een enkele bomenrij en een deel van het grasland.

Effectenbeoordeling

Het projectgebied bevindt zich buiten de begrenzing van NNN-gebied. Het bovengenoemde natuurbeheertype komt niet in het projectgebied voor. Gezien de omvang van de beoogde ontwikkeling en afstand tot het projectgebied, valt het NNN-gebied niet binnen de invloedssfeer van het projectgebied. Verstoring van NNN-gebied en negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en kwaliteiten van dit gebied kan op voorhand worden uitgesloten.

4.3 Gebieden van provinciaal belang

Er bevinden zich geen gebieden van provinciaal belang in de omgeving van het projectgebied en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling (Provincie Gelderland, z.d.). Wel ligt het GNN en Groene ontwikkelzone op enige afstand van het projectgebied, hiervan gescheiden door een weg, bomenrij en sloot.

4.4 Houtopstanden

Voor de beoogde ontwikkeling worden enkele wilgen gekapt. Naast het feit dat wilgen een lagere natuurwaarde hebben, is het aantal bomen niet boven de 10 individuen. Hierdoor is wettelijke bescherming niet aan de orde. Wel geldt mogelijk een kapmeldingsplicht bij de betreffende gemeente. De overige bomen omringend aan het projectgebied worden niet aangetast tijdens of na de werkzaamheden. De bomen binnen en rondom het projectgebied hebben verder geen monumentale status.

5 Beschermde soorten

Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van de soorten en/of soortgroepen die binnen dit verkennend onderzoek zijn meegenomen. Het toont welke beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn in en/of rondom het projectgebied en van welke soorten mogelijke aanwezigheid niet aannemelijk is. Soorten zijn opgenomen of uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens en geregistreerde waarnemingen in combinatie met bevindingen tijdens het locatiebezoek.

5.1 Grondgebonden zoogdieren

5.1.1 Bever

Leefgebied en functie

De bever (*Castor fiber*) is een soort die beschermd wordt onder de Habitatrichtlijn. Bevers komen vooral voor in overgangsgedieden tussen land en water. Voorbeelden zijn moerassen, beken en rivieren zowel in natuurgebieden als in de buurt van bebouwing en in woonwijken. Een vereiste is de aanwezigheid van bos, eetbare struiken en bomen waaronder wilgen en populieren. Vooral de beschikbaarheid in de winterperiode is cruciaal. Daarnaast moet de burcht permanent onderwater liggen en is het belangrijk dat land via wissels doorkruist kan worden wanneer gebruikte wateren uit elkaar liggen (BIJ12, 2017).

Volgens verspreidingsgegevens en de NDFF komt de bever voor in de omgeving van het projectgebied. Echter is deze waarneming gemeld op ca. 500 m afstand waardoor er geen directe connectie is met het projectgebied. Binnen de projectgrenzen zijn geen waterpartijen aanwezig waarin de bever een burcht kan maken. De omliggende sloten zijn smal en vallen periodiek droog. Ten zuiden buiten het projectgebied staat een enkele rij met knotwilgen. De bast van deze bomen bevatten geen vraatsporen als teken van aanwezige bevers. Tijdens het locatiebezoek zijn geen exemplaren waargenomen en zijn geen sporen als pootafdrukken of uitwerpselen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van bever.

Effectenbeoordeling

Gezien het gebrek aan water binnen het projectgebied en de lage kwaliteit en inhoud van water rondom het gebied, kan de aanwezigheid van een burcht worden uitgesloten. De aanwezige knotwilgen buiten het gebied zijn niet aangevreten en dienen tot heden niet als onderdeel van het foerageergebied voor de bever. Ook andere sporen welke de aanwezigheid van de bever vast kunnen stellen als uitwerpselen en poot-/ sleepafdrukken zijn niet waargenomen. Hierdoor kunnen negatieve effecten op de bever door de beoogde ontwikkeling worden uitgesloten. Een aanvullend soortenonderzoek en mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit is niet nodig.

5.1.2 Boommarter

Habitat en functie

De boommarter (*Martes martes*) is een nationaal beschermde soort en in de provincie Gelderland niet vrijgesteld. Deze soort komt vooral voor in bossen. Ondanks zijn voorkeur voor oude loofbossen, is deze soort in Nederland te vinden in allerlei bostypen waaronder jonge bossen en moerasbossen waar hij zowel in boomholten als in oude holtes in de grond te vinden is (Zoogdierverseniging, z.d.).

Volgens verspreidingsgegevens en de NDFF komt de boommarter voor in de directe omgeving van het projectgebied. Het projectgebied zelf bestaat uit een kaal grasland dat omringd wordt door een bomenrij. De bomenrij ten oosten bestaat uit 10 zomereiken welke aan de noordzijde verbonden zijn met de overige 3 omringende bomenrijen. Enkele van deze zomereiken hebben holtes op ca. 40 cm hoogte. Deze holtes lopen niet door en bieden door het gebrek aan diepte weinig bescherming tegen predatoren. Bij de overige omringende bomenrijen zijn geen holtes aangetroffen van voldoende formaat om geschikt te zijn als verblijfplaats voor een boommarter. Bij aanwezige holtes waren deze gericht naar de lucht waardoor water inregent en dit hierdoor niet geschikt is als leefgebied voor prooi. Verder missen holen in de grond of onder boomwortels van prooi als haas/ konijn. Ook nesten van eekhoorns, welke kunnen dienen als prooi, waren hier afwezig. Zowel rondom als in het projectgebied zijn geen sporen gevonden als uitwerpselen, voedselresten of veren en pootafdrukken.

Effectenbeoordeling

Gezien het gebrek aan geschiktheid van de aanwezige holtes en het gebrek aan holtes in de grond kan een verblijfplaats binnen en direct rondom het projectgebied voor de boomarter worden uitgesloten. Ook holtes en nesten van prooidieren welke de boomarter gebruikt als verblijfplaatsen en wiens dieren als voedsel dienen waren afwezig. Mogelijk maakt de boomarter gebruik van het bosschage ten noorden buiten het gebied, daar waar meer dekking aanwezig is voor prooidieren en dus geschikt leefgebied bevat. Wel kan de boomarter sporadisch worden waargenomen. Het projectgebied is niet essentieel voor de soort en de beoogde ontwikkeling heeft hierdoor geen negatief effect op essentiële habitatfuncties van deze soort. Een aanvullend soortenonderzoek en mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit is niet nodig.

5.1.3 Das

Leefgebied en functie

Dassen (*Meles meles*) worden nationaal beschermd en worden in de provincie Gelderland niet vrijgesteld. De das leeft in groepsverband en komt vooral voor op plekken met overgangen naar andere habitattypen (zoals bos naar akkerland) en prefereert kleinschalig landschap met houtwallen, singels, bosjes en heggen. Essentieel is voldoende dekking en een geschikte vergraafbare bodem voor zijn uitgebreide burcht. Ook moet er voldoende voedsel beschikbaar zijn binnen omliggende foerageergebieden en weinig verstoring plaatsvinden (BIJ12, 2017).

Volgens verspreidingsgegevens en de NDFF komt de das voor in de omgeving van het projectgebied. Binnen en rondom het projectgebied zijn geen grotere holen gevonden welke de aanwezigheid van een das of zijn burcht indiceren. Het veld zelf zal kan dienen als foerageergebied voor deze soort. Door de vochtige grond zullen regenwormen zich hoger in de bodemlagen bevinden en hierdoor als makkelijke prooi kunnen dienen. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen als snuitputjes, latrines, graafsporen of pootafdrukken waargenomen welke de aanwezigheid van een das bevestigen.

Effectenbeoordeling

Gezien de afwezigheid van pootafdrukken, burchten, latrines en graaf/snuitputjes kan de huidige aanwezigheid van de das worden uitgesloten. Wel is het mogelijk dat een das in de toekomst het projectgebied gaat bezoeken. Echter, door de grote hoeveelheid aan akkers en velden in de directe omgeving zal dit enkel sporadisch voorkomen. De beoogde ontwikkeling heeft hierdoor geen negatief effect op aanwezige dassen in het gebied. Een aanvullend soortenonderzoek en mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit is niet nodig.

5.1.4 Eekhoorn

Habitat en functie

De eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) is nationaal beschermd en wordt in de provincie Gelderland niet vrijgesteld. De eekhoorn prefereert oude loof- of naaldbossen maar komt ook voor in jonge bossen, parken, houtwallen en tuinen. Indien voldoende voedsel beschikbaar is komen ze ook voor in bebouwd gebied (Zoogdierverseniging, z.d.).

Volgens verspreidingsgegevens komt de eekhoorn voor in de omgeving van het projectgebied. In de bomenrij rondom het projectgebied zijn de bomen geschikt voor de bouw van nesten (>5 m), echter zijn nesten tijdens het veldbezoek niet aangetroffen (Zoogdierverseniging, z.d.). Het is door de mate van dekking aannemelijker dat de soort het bosschage ten noorden buiten het projectgebied gaat gebruiken als nest- en rustlocatie. De gevallen eikels rondom het projectgebied kunnen geschikt zijn als voedsel voor de soort, echter zijn eiken maar ook beuken ten noorden buiten de projectgrenzen in hogere dichtheden aanwezig. De eiken ten oosten van het projectgebied staan in een enkele rij en bieden (door het aanwezige braamstruweel) alleen op de grond enige dekking. Daarnaast is deze bomenrij enkel verbonden aan de noordzijde van het projectgebied en hierdoor te open als veilige nestlocatie.

Effectenbeoordeling

Gezien het gebrek aan bomen in het gebied, het gebrek aan verdere dekking en het gebrek aan nesten direct rondom het projectgebied kan de aanwezigheid van de eekhoorn worden uitgesloten. Wel kan het gebied gebruikt worden om te foerageren. Echter heeft de omgeving voldoende alternatief en kwalitatief beter foeraargebied met meer dekking en kan de eekhoorn ook hier foerageren. Eekhoorns ondervinden geen negatieve effecten van de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen. Een aanvullend soortenonderzoek en mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit is niet nodig.

5.1.5 Kleine marterachtigen

Leefgebied en functie

De hermelijn (*Mustela erminea*), wezel (*Mustela nivalis*) en bunzing (*Mustela putorius*) zijn nationaal beschermde martersoorten. Ze zijn niet vrijgesteld in de provincie Overijssel. Deze soorten komen in de meeste habitats voor, al heeft de hermelijn een voorkeur voor vochtiger terrein. Ze zijn te vinden in open landschap, bossen, weilanden, rietlanden, houtwallen en akkers en prefereren kleinschalig (cultuur)landschap met takkenrillen, struweel, hagen, bosschages, rommelhopen en rommelschuren. Deze essentiële lijnvormige elementen dienen als rust- of verblijfplaats, voortplantingsplaats of als verbindingsroute tussen gebieden (BIJ12, 2024).

Volgens de NDFF zijn de bunzing en wezel waargenomen in de omgeving van het projectgebied. Het projectgebied zelf bestaat uit een kaal grasland dat omringd wordt door en ten oosten net buiten het gebied een bomenrij bevat. Deze bomenrij ten oosten bestaat uit 10 zomereiken. Enkele van deze bomen hebben holtes op ca. 40 cm hoogte. Deze holtes lopen niet door en bieden door het gebrek aan diepte weinig bescherming tegen predatoren. Bij de overige omringende bomenrijen zijn geen holtes aangetroffen van voldoende formaat om geschikt te zijn als verblijfplaats voor een marter. Bij aanwezige holtes waren deze gericht naar de lucht waardoor water inregent en dit hierdoor niet geschikt is als leefgebied voor prooien. Verder missen holen in de grond of onder boomwortels van prooien als haas/ konijn/ muis en rat. Zowel rondom als in het projectgebied zijn geen sporen gevonden als uitwerpselen, voedselresten of veren en pootafdrukken. De omliggende kruidenrijke randen buiten het projectgebied zijn in de zomerperiode dichter beplant en hierdoor geschikt als tijdelijke migratieroutes. Zodra de bladeren vallen bieden deze groenstroken te weinig dekking en worden dan mogelijk niet meer gebruikt. Deze migratieroutes lopen zuidelijk naar west naar noord omhoog naar het boschage langs de begraafplaats. In de zomerperiode kan de vegetatie rondom het projectgebied ook geschikte verblijfplaatsen bieden tot dat het blad in de winter valt, echter zijn tot heden geen aanduidingen zichtbaar dat dit in de huidige situatie het geval is.

Effectenbeoordeling

Gezien het gebrek aan sporen van de kleine marterachtigen, het gebrek aan geschikte nest- en rustplaatsen in de winterperiode, de geschiktheid van de omgeving als nest en leefgebied en het gebrek aan sporen van prooien voor deze soorten kan een essentiële habitatfunctie in de winterperiode worden uitgesloten. Het aanwezige struweel is sporadisch langs de randen en bevat grotere openingen zonder dekking. Hierdoor is het niet geschikt als jaarrond migratie element. In de zomerperiode zal voldoende dekking groeien en zal deze functie wel gebruikt kunnen worden. Ook bieden de bramen en overige vegetatie dan voldoende dekking voor verblijfplaatsen. Holen onder deze vegetatie zijn in de huidige situatie nog niet aangetroffen. Mogelijk maken kleine marterachtigen gebruik van de naastgelegen bosschages als winterverblijfplaatsen. Doordat het grasveld zelf, daar waar de ontwikkeling plaatsvindt, geen mogelijke habitatfuncties biedt door de lage vegetatie groei en hiermee de lage hoeveelheid dekking voor prooien en de soorten voldoende kwalitatief beter foeraargebied kunnen vinden in de directe omgeving kunnen negatieve effecten op kleine marterachtigen worden uitgesloten. Een aanvullend soortenonderzoek en mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit is niet nodig mits de beoogde ontwikkeling de bestaande opritten op het veld niet verder dan 2 meter per kant uitbreiden. Bij verdere bomenkap is een extra onderzoek aangeraden.

5.1.6 Steenmarter

Leefgebied en functie

De steenmarter (*Martes foina*) is een nationaal beschermde soort die niet is vrijgesteld in de provincie Gelderland. De soort wordt gezien als een 'cultuurvolger' en dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtig habitat zoals steengroeven en gebouwen. De soort is te vinden in parklandschap maar vooral in de buurt van dorpen, boerderijen en zelfs grote steden. Oude schuren, heggen en geriefbosjes zijn erg geschikt. Essentieel

is de aanwezigheid van groenstroken, heggen, bosjes en bermen waar de soort foerageert (Zoogdiervereniging, z.d.).

Volgens verspreidingsgegevens kan de steenmarter waargenomen worden in de omgeving van het projectgebied. Binnen de grenzen van het gebied zijn geen dekking biedende structuren als hout- en/of steenstapels aanwezig. Ook missen structuren als woningen of schuren waar het dier een rust- en/of nestplaats kan vinden. De omliggende randen buiten het projectgebied zijn in de zomerperiode dichter beplant en hierdoor geschikt als tijdelijke migratieroutes. Zodra de bladeren vallen bieden deze groenstroken weinig dekking maar kunnen voor deze soort alsnog worden gebruikt. Deze migratieroutes lopen zuidelijk naar west naar noord omhoog naar het bosschage langs de begraafplaats. Het grasveld binnen het projectgebied is strak onderhouden en bevat geen sporen van geschikte prooidieren waardoor de kwaliteit als foerageergebied als matig geschikt beschouwd kan worden. Tijdens het locatiebezoek zijn geen exemplaren waargenomen en zijn er geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van steenmarter.

Effectenbeoordeling

Gezien het gebrek aan gebouwen met openingen, hout- en/of steenstapels binnen het projectgebied kan de aanwezigheid van een verblijfplaats voor steenmarter worden uitgesloten. De structuren rondom het veld bestaan, worden minimaal ingekort en rondom het projectgebied is voldoende foerageergebied aanwezig in de vorm van weilanden en boerenerven. De beoogde ontwikkeling heeft geen negatieve effecten op deze soort. Een aanvullend soortenonderzoek en mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit zijn niet nodig.

5.2 Vleermuizen

Voorkomen en functie

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn. Verblijfplaatsen zijn doorgaans te vinden in holten, kieren en andere openingen in bomen of gebouwen. Vleermuizen komen bijna overal voor en zijn vooral te vinden in gesloten tot halfopen landschap waar ze doorgaans in de beschutting van opgaande elementen foerageren langs een vast netwerk van lijnvormige structuren zoals kanalen, lanen, tuinen, boomkruinen, bebouwing en waterpartijen.

Volgens verspreidingsgegevens en de NDFF kunnen in de omgeving van het projectgebied de franjestaart (*Myotis nattereri*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en voorkomen. Binnen het projectgebied zijn geen gebouwen als huizen, schuren of kelders aanwezig welke gebouwbezonende vleermuizen kunnen gebruiken als verblijfplaats. Daarnaast hebben de bomen uit de omringende bomenrijen geen openingen van voldoende formaat (>1,5 cm (BIJ12, 2024)) voor boombezonende vleermuizen om een verblijfplaats te hebben. De aanwezige holtes welke wel een grotere opening hebben zijn of lager dan de gewenste 3 à 3,5 meter wat de vleermuis als eis stelt tegen predatoren of worden ingeregend en hierdoor gevuld met water. De bomenrij is wel van voldoende hoogte (>2,5 m) om te kunnen dienen als vligroute naar het noordelijker gelegen bosschage naast de begraafplaats. Het grasveld heeft een lage verscheidenheid aan plantensoorten. Daarnaast wordt dit veld intensief beheerd met een strak maaibeeld waardoor het minder aantrekkelijk is voor insecten en als foerageergebied voor vleermuizen.

Effectenbeoordeling

Het projectgebied maakt door de afwezigheid van geschikte verblijfplaatsen en bomen en/of gebouwen geen onderdeel uit van een essentiële habitatfunctie voor vleermuizen. Een functie als vligroute rondom het projectgebied is mogelijk maar wordt niet verstoord door de beoogde ontwikkeling mits bij het gebruik van kunstlicht dit niet uitstraalt naar de bomenrijen. Dit kan voorkomen worden door het gebruik van de armaturen vermeld in het kennisdocument (BIJ12, 2024). Foerageergebied is mogelijk aanwezig maar van een zeer lage kwaliteit. Rondom het projectgebied is kwalitatief geschikt foerageergebied aanwezig in de vorm van een poel op 50 m afstand, het naastliggende grasland, de Baakse beek op ca. 800 meter afstand en de noordelijk er gelegen bosschages. Hierdoor bevat deze functie binnen het projectgebied geen essentiële functie. De beoogde ontwikkeling heeft geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de vleermuis. Een aanvullend soortenonderzoek zodat de aanwezigheid of afwezigheid kan worden aangetoond en mogelijk een omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit voor de vleermuis is niet nodig.

5.3 Vogels

Voorkomen en functie

Alle inheemse in het wild levende vogels zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn. Tabel 5.1 geeft een overzicht van alle vogelsoorten die gezien verspreidingsgegevens, NDFF en het locatiebezoek mogelijk in of rondom het projectgebied voorkomen. Aan een deel van deze soorten is een categorie toebedeeld gerelateerd aan de nest beschermde status. Nesten van vogels uit categorie 1 t/m 2 zijn altijd jaarrond beschermd. Soorten met een andere categorie vallen onder soorten met jaarrond beschermde nesten of hebben een andere specifieke beschermde status gerelateerd aan hun nestbouwkenmerken of staat van instandhouding. Vogelsoorten die niet onder categorie 1 t/m 2 vallen zijn soorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. De exacte definities van deze categorieën zijn opgenomen in *Lijst beschermde soorten Omgevingswet* (Hunink, 2024).

Tabel 5.1: Vogelsoorten die a.d.h.v. NDFF-verspreidingsgegevens in of rondom het projectgebied aanwezig zijn inclusief nest beschermde status.

Soort	Categorie
Boomvalk	1
Buizerd	1
Gierzwaluw	1
Grote gele kwikstaart	1
Havik	1
Huismus	1
Kerkuil	1
Ooievaar	1
Ransuil	1
Sperwer	1
Stenuil	1
Wespendief	1
Blauwe reiger	2
Boerenzwaluw	2
Bonte vliegenvanger	2
Boomklever	2
Boomkruiper	2
Bosuil	2
Draaihals	2
Gekraagde roodstaart	2
Glanskop	2
Grauwe vliegenvanger	2
Groene specht	2
Grote bonte specht	2
Huiszwaluw	2
Ijsvogel	2
Kleine bonte specht	2
Kortsnavelboomkruiper	2
Kwartel	2
Middelste bonte specht	2
Oeverzwaluw	2
Patrijs	2
Raaf	2

Roek	2
Spreeuw	2
Tapuit	2
Torenvalk	2
Veldleeuwerik	2
Wulp	2
Zeearend	2
Zwarte kraai	2
Zwarte mees	2
Zwarte roodstaart	2
Zwarte specht	2

Algemene broedvogels

Binnen het projectgebied is enkel grasveld aanwezig een omringende bomenrij. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van vogels waargenomen in deze bomenrij. Wel is het mogelijk dat deze bomen in het broedseizoen bij meer dekking door blad gebruikt gaan worden als nestlocatie. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer ze gedurende het broedseizoen (globaal ca. half maart tot begin augustus) in gebruik zijn. Dan mogen ze niet verstoord of vernietigd worden.

Gebouwbewonende soorten

Binnen het projectgebied zijn geen gebouwen of schuren aanwezig. Hierdoor kan een negatief effect op gebouwbewonende soorten als huismus (*Passer domesticus*), gierzwaluw (*Apus apus*) en boerenzwaluw (*Hirundo rustica*) worden uitgesloten. Het grasveld heeft daarnaast een lage verscheidenheid aan plantensoorten en wordt intensief beheerd waardoor het minder aantrekkelijk is voor insecten en als foerageergebied.

Jaarrond beschermde vogels

Binnen het projectgebied is enkel grasveld met hiernaast een afwisselende rij rondom het gebied met zomereik, wilg en berk. Tijdens het veldbezoek zijn er geen nesten van vogels waargenomen in deze bomenrij. Ook in de bomenrij rondom het projectgebied zijn geen nesten waargenomen welke van jaarrond beschermde vogelsoorten kunnen zijn.

Effectenbeoordeling

Er zijn geen nesten aangetroffen van jaarrond beschermde vogels in de bomen en vegetatie rondom het projectgebied. Doordat prooien als muisachtigen van het projectgebied gebruik kunnen maken is het aannemelijk dat jaarrond beschermde roofvogels als buizerd in de toekomst gebruik kunnen maken van de bomen rondom het projectgebied als nestlocatie. Echter zijn hier tot heden nog geen aanwijzingen voor. Daarnaast is het projectgebied door het lage gras en gebrek aan dekking minder aantrekkelijk voor prooidieren in de huidige situatie.

De aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels is wel aannemelijk. Deze nesten zijn alleen beschermd wanneer ze in gebruik zijn tijdens de broedperiode. Nesten van broedende vogels én hun omgeving zijn altijd wettelijk beschermd en mogen niet worden verstoord. Deze soorten zullen mogelijk verstoring onder vinden van de beoogde werkzaamheden. Maatregelen om verstoring te voorkomen zijn noodzakelijk.

5.4 Reptielen

Voorkomen en functie

Reptielen vormen een klasse van koudbloedige dieren waarvan een deel Nationaal beschermd wordt, of valt onder de bescherming van de Habitatrichtlijn. Reptielen komen voor in verschillende habitats, variërend van droge heide en zandgronden onder vegetatie en dood hout tot vochtige plaatsen, duinen, hoogveen en andere waterrijke gebieden.

Volgens de NDFF komt in de omgeving van het projectgebied de hazelworm (*Anguis fragilis*) en de levendbarend hagedis (*Zootoca vivipara*) voor. De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen,

spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen. Door de open structuur van het grasland en de lage mate van dekking is het niet aannemelijk dat de hazelworm het projectgebied gebruikt als leefgebied. Wel zal de naastliggende bosrand hier geschikt voor zijn. De levendbarende hagedis is een soort zichtbaar op heide- en hoogveenterreinen. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen mits voldoende dekking aanwezig is (RAVON z.d.). Binnen het projectgebied wordt het grasland goed onderhouden en staan de machinale strepen van de maaimachine nog zichtbaar in het grasland. De randen rondom het projectgebied bieden dekking aan de soort door overgroeide vegetatie als braam. Het veld zelf biedt alleen dekking bij hogere vegetatiegroei.

Binnen het projectgebied missen bredere waterpartijen als leefgebied voor de ringslang (*Natrix helvetica*). Ook missen zandvlaktes voor soorten als de adder (*Vipera berus*) en zandhagedis (*Lacerta agilis*). De gladde slang (*Coronella austriaca*) wie zichtbaar is op heidevelden, zandgronden en hoogveengebieden zal op dit grasveld ook geen geschikt leefgebied vinden. Daarnaast missen dekking biedende elementen als hout- en/of steenstapels. Doordat de hazelworm is waargenomen net buiten het projectgebied is de kans aanwezig dat deze soort in de zomerperiode gebruik maakt van de struwelen rondom het projectgebied als migratie route en verblijfplaats. Daarnaast jaagt de soort op regenwormen welke bij een regenbui omhoog zullen komen op het grasveld in het gebied.

Effectenbeoordeling

Gezien de locatie en terreinkenmerken van het projectgebied en het ontbreken van geschikte habitats, kan de aanwezigheid van reptielen binnen en rondom het projectgebied worden uitgesloten. Wel kan de hazelworm mogelijk gebruik maken van het gebied, de struwelen onderliggend aan de omringende bomenrij en het grasland. De beoogde ruimtelijke ontwikkelingen hebben mogelijk een negatief effect op de hazelworm en aanvullend onderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora en fauna activiteit is nodig.

5.5 Amfibieën

Voorkomen en functie

Amfibieën zijn een soortgroep die aan waterrijke habitats zijn gebonden al zijn er amfibieën die grotendeels op het land leven. Net als reptielen worden sommige soorten uit deze soortgroepen Nationaal beschermd en/of vallen onder bescherming van de Habitatrichtlijn.

Er zijn waarnemingen bekend binnen de NDFF betreft deze soortgroep rondom het projectgebied. Dit zijn de poelkikker (*Pelophylax lessonae*), vroedmeesterpad (*Alytes obstetricans*) en kamsalamander (*Triturus cristatus*). De poelkikker heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden. De genoemde waterpartijen zijn niet zichtbaar binnen het projectgebied. De vroedmeesterpad is een soort van ruderaal terrein (groeven), halfnatuurlijke graslanden en steden en dorpen. De zomer- en winterbiotoop zijn stenige, open hellingen en hellingbossen en graften met een stenige ondergrond. In de omgeving waar de soort is waargenomen staat het dier vermeld als niet wild en dus uitgezet. Het dier heeft in het projectgebied geen waterpartij om zich voort te planten en dekkingselementen missen in het gebied. De kamsalamander wordt aangetroffen in bosrijke omgevingen met houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de directe omgeving van het voortplantingswater. Ze komen relatief veel voor langs de grote rivieren, in beekdalen en op landgoederen. Op de zandgronden en in beekdalen leeft de soort in poelen, vijvers, matig voedselrijke (mesotrofe) vennen en in leemputten. In het rivierengebied komt de soort voor in zelden overstromende (laagdynamische) strangen, kleiputten en kolken. Binnen het projectgebied missen deze waterpartijen. Daarnaast valt de naastliggende watergang regelmatig droog en is dit voor de soort niet geschikt.

Effectenbeoordeling

Binnen en rondom het projectgebied zijn geen geschikte habitats aanwezig voor amfibiesoorten. Permanent natte locaties ontbreken volledig en door de huidige terreinkenmerken is het niet aannemelijk dat (regen)water in delen van het projectgebied stagneert. De aanwezigheid van beschermde amfibieën kan worden uitgesloten. Aanvullend soortenonderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora en fauna activiteit is niet nodig.

5.6 Vissen

Voorkomen en functie

Er zijn enkele vissoorten die Nationaal worden beschermd en een paar die vallen onder de Habitatrichtlijn. Vissen zijn gebonden aan water. De meeste beschermde soorten komen voor in stromende beken en riviertjes, al zijn er ook soorten die die juist voorkomen in sloten met ondiep water en een dikke modderlaag.

Er zijn waarnemingen bekend binnen de NDFF betreft de grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) rondom het projectgebied. Deze soort prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei (RAVON, z.d.). Binnen het projectgebied zijn geen (permanente) waterlichamen zoals beken of sloten aanwezig. Rondom het projectgebied zijn wel enkele sloten aanwezig, echter vallen deze regelmatig volledig droog.

Effectenbeoordeling

Gezien het ontbreken van geschikte habitats voor deze watergebonden soortgroep, kan de aanwezigheid van beschermde vissen binnen het projectgebied worden uitgesloten. Aanvullend soortenonderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora en fauna activiteit is niet nodig.

5.7 Ongewervelden

Voorkomen en functie

De groep ongewervelden wordt breed vertegenwoordigd. Echter wordt maar een relatief klein deel Nationaal of onder de Habitatrichtlijn beschermd. Het betreft hier onder andere libellensoorten, keversoorten en verschillende soorten dagvlinders. De habitat van beschermde soorten die hieronder vallen is wijdverspreid en sterk afhankelijk van bodem, vegetatietypen, kwaliteit en beheer.

Er zijn verspreidingsgegevens en geregistreerde waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden in of in de omgeving van het projectgebied. Dit zijn waarnemingen van de iepenpage (*Satyrus w-album*), kleine ijsvogelvlinder (*Limenitis camilla*) en de beekrombout (*Gomphus vulgatissimus*). De iepenpage wordt vooral waargenomen in (vochtige) bossen, langs bosranden, parken en grotere tuinen. Hierbij is de aanwezigheid van een enkele iep (*Ulmus*) al voldoende om leefgebied te bieden. Tijdens het veldbezoek zijn er geen iepen waargenomen welke als leefgebied kunnen dienen. Mogelijk heeft de soort leefgebied in het boschage ten noorden tegen het projectgebied aan. De kleine ijsvogelvlinder is vooral gebonden aan gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. Hier zoekt het waardplanten als kamperfoelie (*Lonicera*) en sneeuwbes (*Viburnum*). Beide zijn binnen het projectgebied niet aangetroffen. Daarnaast mist voor deze maar ook de andere bovengenoemde soorten luwte plekken om te vliegen. De beekrombout wordt gevonden bij grotere beken, rivieren en in kanalen. Hierbij is het vooral belangrijk dat er enige oevervegetatie aanwezig is en stroming in het water. Dit is binnen het projectgebied niet aanwezig. Wel is er een kleinere omliggende sloot aanwezig rondom het gebied, echter staat deze grotendeels droog of zonder stroming. Binnen het projectgebied zijn geen bijzondere vegetatietypen of waardplanten waargenomen en het grasland wordt met regelmaat onderhouden.

Effectenbeoordeling

Het projectgebied biedt geen geschikte habitats voor beschermde ongewervelden. Derhalve kan de aanwezigheid van beschermde ongewervelden binnen het projectgebied redelijkerwijs worden uitgesloten en is aanvullend soortenonderzoek en een omgevingsvergunning op basis van een flora en fauna activiteit niet nodig.

5.8 Flora

Beschermde flora valt onder de Habitatrichtlijn en/of zijn nationaal beschermd. Volgens verspreidingsgegevens komen rondom het projectgebied de akkerogentroost (*Odontites vernus*), grote leeuwenklauw (*Aphanes arvensis*) en kruipend moerasscherm (*Helosciadium repens*) voor.

Akkerogentroost is vooral zichtbaar op vochtigere en voedselrijkere gronden en is gebonden aan akkers (Stichting Floron, 2011). Deze zijn binnen het projectgebied zelf niet aanwezig maar wel ten zuiden hiervan. De grote leeuwenklauw wordt vooral gevonden op zonnige, open plekken op vochtige tot vrij droge, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkhoudende grond. Dit is meestal bij akkers of braakliggende grond in dijk- en slootaluds, op rivieroeverwallen, dijken, in de bermstrook vlak langs onverharde wegen, bij veevoerkuilen, tuinen

en langs spoorwegen. Dit is binnen het projectgebied afwezig. Het kruipend moerasscherm verlangt naar zonnige, open plekken op natte, matig voedselarme tot matig voedselrijke, stikstofrijke, zwak zure veen- of kleibodems, die 's winters ondiep overstroomd worden. Ze groeit langs waterkanten, op ijsbanen, in binnenduin-grasland en in duinvalleien, in extensief begraasde weilanden en oud grasland. Ook deze overstromingsstukken zijn binnen het gebied afwezig. Binnen de grenzen van het projectgebied zijn voornamelijk soorten als herderstasje, engels raaigras en struisgras waargenomen. Beschermde flora zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Door het intensieve maaibeeld is het niet aannemelijk dat soorten behalve strenge pioniersoort en rozetvormers in het gebied kunnen vestigen.

Effectenbeoordeling

Ondank dat het locatiebezoek buiten het groeiseizoen is uitgevoerd, kan door het ontbreken van een geschikt habitattypen en de huidige inrichting van het projectgebied, de aanwezigheid van deze soorten redelijkerwijs worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning op basis van een flora en fauna activiteit is niet nodig.

5.9 Overige soorten

Gezien de aangetroffen vegetatie en omgeving kunnen soorten als egel, haas, konijn en algemene muizensoorten worden verwacht. Het projectgebied is ondanks dat in de huidige situatie mogelijk onderdeel van de leefomgeving van deze soorten. Deze soorten zijn beschermd onder 'andere soorten', maar staan ook in de categorie 'vrijgestelde soorten'. Dit houdt in dat bij uitvoering van de werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling, een vrijstelling voor deze soorten geldt. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht voor de uitvoerende partij. Extra maatregelen tot handhaving van de zorgplicht kunnen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

6 Invasieve exoten

Aanwezigheid

Invasieve exoten kunnen op den duur schade veroorzaken aan fundering, verhardingen, infrastructuur, riole-ringen en drainagebuizen (NVWA, 2021). Ze vormen een bedreiging voor de biodiversiteit, kunnen ecosys-teemdiensten veranderen en kunnen soms schadelijk zijn voor de gezondheid en veiligheid voor mensen (NVWA, z.d.)

Volgens verspreidingsgegevens komen de Aziatische hoornaar (*Vespa velutina*), gevlekte Amerikaanse rivier-kreeft (*Orconectes limosus*), rode Amerikaanse rivierkreeft (*Procambarus clarkii*), nijlgans (*Alopochen aegyp-tiaca*), reuzenbalsemien (*Impatiens glandulifera*), reuzenberenklauw (*Heracleum mantegazzianum*), zonne-baars (*Lepomis gibbosus*), parelvederkruid (*Myriophyllum aquaticum*) en de smalle waterpest (*Elodea nuttallii*) voor rondom het projectgebied. Hiervan zijn alleen de Aziatische hoornaar, nijlgans en reuzenberenklauw niet gebonden aan waterrijke en natte omgevingen. Waar de nijlgans erg mobiel is en van negatieve effecten redelijk uitgesloten kan worden is dit met de andere twee exoten minder het geval. De Aziatische hoornaar maakt vooral nesten bij gebouwen, nestkastjes en schuren. Deze zijn in het projectgebied afwezig. De reu-zenberenklauw ruikt vaak op bij voedselrijke en vochtige plekken als bermen en struweelranden. Invasieve soorten zijn tijdens het locatiebezoek niet waargenomen.

Effectenbeoordeling

De aanwezigheid van invasieve exoten (flora en fauna) is niet aannemelijk. Aanvullende maatregelen of an-dere vervolgstappen zijn niet aan de orde.

7 Conclusie en aanbevelingen

Op basis van de resultaten van dit verkennend onderzoek zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen als volgt:

Gebiedsbescherming

De beoogde ruimtelijke ontwikkeling veroorzaakt geen (significante) negatieve effecten op beschermde natuurgebieden als gevolg van directe verstoring (licht, geluid en trillingen). Wettelijk beschermde houtopstanden zijn niet aanwezig. Mogelijk geldt wel een plicht tot kapmelding bij de betreffende gemeente.

Een substantieel, negatief effect van de beoogde ontwikkeling op de stikstofemissie en depositie en daarmee op Natura 2000-gebieden is gezien de aard van de ontwikkeling en afstand tot Natura 2000-gebieden niet aannemelijk maar kan desgewenst nader onderzocht worden d.m.v. een stikstofberekening.

Soortenbescherming

De aanwezigheid van essentieel leefgebied van de onderstaande beschermde soort kan niet worden uitgesloten. Deze soort is Nationaal beschermd. Omdat negatieve effecten op deze soort als gevolg van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en hierdoor wellicht verbodsbepalingen uit de Omgevingswet worden overtreden, is aanvullend soortenonderzoek noodzakelijk.

- Hazelworm

Aanvullend soortenonderzoek

Omreden dat de aanwezigheid van door de Omgevingswet beschermde soorten niet kan worden uitgesloten, adviseert GRAS Advies deze soorten definitief vast te stellen, dan wel uit te sluiten d.m.v. een **aanvullend soortenonderzoek**.

Wanneer de aanwezigheid van een soort hiermee wordt vastgesteld, zal blijken welke vervolgstappen mogelijk zijn en/of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk is.

Indien geen soortspecifiek, ofwel aanvullend soortenonderzoek wordt uitgevoerd kan er mogelijk geen omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit worden verleend.

De aanwezigheid van (beschermde) soorten uit onderstaande soortgroep is aannemelijk. Aanvullend soortenonderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning zijn niet nodig mits tenminste één van de daaropvolgende maatregelen wordt toegepast:

- (Broed)vogels:
 - 1 Versturende werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen, of;
 - 2 Wanneer werkzaamheden toch binnen het broedseizoen vallen, dienen de aanwezige bosschages/bomen met nesten en de omgeving hiervan niet te worden verstoord, of;
 - 3 Er vindt een broedvogelinspectie plaats door een deskundige ecooloog vóór aanvang van ontwikkeling gerelateerde werkzaamheden.
- Vleermuizen: Uitstraling van kunstlicht naar omliggende bomenrijen wordt voorkomen door licht armaturen (BIJ12,2024).

Verstoring van broedende vogels is verboden

Verstoring van broedvogels kan voorkomen worden door de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen is globaal aan te geven tussen 15 maart en 15 juli, afhankelijk van weersomstandigheden en de specifieke soort. Eerdere en latere broedgevallen zijn ook beschermd conform de Omgevingswet.

De aanwezigheid van algemene soorten waaronder egel, haas, konijn en algemene muizensoorten valt niet uit te sluiten maar is niet aangetoond. Deze soorten zijn in de provincie Gelderland vrijgesteld. Een aanvullend soortenonderzoek en omgevingsvergunning voor deze soorten is niet nodig. Desondanks geldt voor deze soorten de zorgplicht. Aangeraden wordt voor deze soorten een ecologisch werkprotocol op te laten stellen voor de start van de werkzaamheden.

Zorgplicht

In artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), is de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende planten en dieren vastgelegd. Lid 1 van het artikel luidt als volgt:

1. "Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a. "alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd."

Deze zorgplicht wordt nader geconcretiseerd omdat initiatiefnemers op grond van lid 2 verplicht zijn zich ervan dienen te vergewissen dat op de locatie van de voorgenomen activiteit, geen in het wild levende dieren van beschermde soorten of hun belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats aanwezig zijn (Bron: BIJ12, 2024).

Bronnen

BIJ12 (2024). Juridisch kader. Behorende bij kennisdocumenten soortbescherming. Versie 2.0, januari 2024.

BIJ12 (2024). Kennisdocument Kleine marterachtigen. Versie 1.0, januari 2024.

Boer&Bunder.nl (z.d.). Perceelsgegevens over ruim 16.000.000 percelen in Europa. <https://boerenbunder.nl/page/about>.

Guillon, C.P., de Groot, M.R., van Hees, S.R.W., van der Wijngaart, T., & Faber, P.A. (2022). Ruimtelijke bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) onder de Omgevingswet. Juli 2022.

Hunink, S. (2024). Lijst beschermde soorten Omgevingswet, Natuurinclusief, Borculo. 14 februari, 2024.

Interprovinciaal overleg (IPO). (2022). Natuurnetwerk Nederland (ehs). Atlas Leefomgeving.

Ministerie van Economische Zaken. (2018). Natura 2000-gebieden. Atlas Leefomgeving.

Nationale Databank Flora en Fauna (z.d.). <https://ndff-ecogrid.nl/> Datum geraadpleegd: 20-11-2024.

Overheid.nl. Officiële bekendmakingen. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/uitgebreidzoeken>. Datum geraadpleegd: 19-11-2024.

Patronale Dienst voor Organisatie en Controle van de Bestaanszekerheidstelsels (PDOK). <https://app.pdok.nl/viewer/?origin=pdoknl>. Datum geraadpleegd: 19-11-2024.

Provincie Gelderland (z.d.). Gelderse natuurontwikkeling gebieden. <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/dashboards/c7b302b57c1b4ba4861cf95ca71eefa4>. Datum geraadpleegd: 19-11-2024.

RAVON (2024). www.RAVON.nl. Amfibieën en reptielen. Datum geraadpleegd: 19-11-2024.

SOVON (2024). www.SOVON.nl. Vogelsoorten. Datum geraadpleegd: 19-11-2024.

Stichting Floron (2011). Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Nijmegen. 176p.

SynBioSys Nederland (z.d.). <https://www.synbiosys.alterra.nl/synbiosys.svg>. Datum geraadpleegd: 19-11-2024.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari.

Vlinderstichting (2024). Vlinders en libellen. www.vlinderstichting.nl. Datum geraadpleegd: 12-11-2024.

Webgispublisher (z.d.) Monumentale bomen. <https://rce.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=groen%5Ferfgoed#> Datum geraadpleegd: 19-11-2024.

Zoogdiervereniging (z.d.). Boommarter. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/boommarter> Datum geraadpleegd: 12-11-2024.

Zoogdiervereniging (z.d.). Eekhoorn. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn> Datum geraadpleegd: 12-11-2024.

Zoogdiervereniging (z.d.). Steenmarter. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter> Datum geraadpleegd: 12-11-2024.

Bijlage 1: Veldwerk inventarisatie en indicatoren

- **Bebouwing en overige complexen:**
Kenmerken zoals gaten, spleten, kieren, luiken, holten en andere openingen in wanden, kozijndelen, muren en afwerking, stootvoegen, schachten en bekisting, onder dakgoten of dakpannen, onder enige dakbedekking of afwerking zoals loodslabben, dakbeschot en boeiboorden, tussen schotten, balken, aanleunende delen en ventilatieopeningen, spouwmuren, zolders, kelders, kruipruimten en platte daken.
- **Lijnvormige elementen:**
Structuurvormende eenheden met aansluitende delen en/of opzichzelfstaande doorlopende elementen waaronder akkers, grasland, bomenrijen, lanen, wegdelen, watergangen, muren, aaneensluiting van panden, complexen of andere vormen van bebouwing, een aaneensluiting van scheidingslijnen tussen open velden of open water of andere kenmerken die sterk afwijken van kenmerken van naastgelegen en verbonden structuren zoals begroeiing.
- **Vegetatie:**
Kenmerken van staande en liggende vegetatie waaronder type, kwantiteit, soorten, hoogte, dikte, dichtheid en algemene doorlaatbaarheid en toegankelijkheid, locatie en afstand t.o.v. mogelijk verstorende elementen, aaneensluiting van vegetatie, aaneensluiting en ligging t.o.v. routebepalende elementen of andere mogelijke habitatfuncties, losse bast delen, leeftijd en aanwezigheid van dood hout.
- **Rust- verblijf- en broedplaatsen:**
Indicerende kenmerken beschreven onder 'Bebouwing en overige complexen' en kenmerken aanwezig in bomen of andere houtige elementen, in palen, kasten, zolders en afgesloten ruimtes zoals takjes, bedding en andere isolerende materialen, als dan niet verzameld, holen of kuilen in vegetatie, bodem of in andere al dan niet aangebrachte structuren, hopen van takken, puin of andere dekking creërende materialen, zandplaatsen en de verplaatsbaarheid van zand.
- **Water:**
Kwaliteit waaronder helderheid, diepte, stroming en stabiliteit, aanwezigheid van waterplanten en oevervegetatie, aansluiting met andere waterpartijen of watergangen, bodem en oeverkenmerken, helling van het talud, fluctuaties, mate van verstoring en ligging.
- **Sporen:**
Kenmerken waaronder excrementen zoals braaksels, braakballen en uitwerpselen, latrines, delen van eischalen, nesten en prooiresten, delen van vacht zoals haren en veren, pootafdrukken, wissels, krabsporen, knaagsporen, voedselresten, voedselverzamelplaatsen en wroetsporen.
- **Overige:**
Geluiden zoals zang, roep en bewegingsgeluiden, geur, smeerplekken, aanwezigheid van waardplanten en zaadplanten of overige voedselbronnen waaronder vruchtdragende vegetatie of knaagdieren, aanwezigheid en volledigheid van (essentiële) habitatfuncties, aansluiting met omliggende habitatfunctie leverende gebieden en algemene verstoringsfactoren.